

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše a JUDr. Miloslava Výborného, v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábreží E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrci: **NÁŠ HLUČÍN**, politické hnutí, IČ 71339884, se sídlem Ostravská 1923/3, Hlučín, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

t a k t o :

- I.** Činnost politického hnutí **NÁŠ HLUČÍN se pozastavuje.**
- II.** Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 5. prosince 2014 podala u Nejvyššího správního soudu vláda (dále jen „navrhovatelka“) návrh na pozastavení činnosti politického hnutí **NÁŠ HLUČÍN** (dále jen „odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že odpůrce opakovaně nesplnil svou zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávy, a to za roky 2012 a 2013. V tomto směru odkázala na usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 1661 z 53. schůze konané dne 15. května 2013, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2012, a na usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 275 z 8. schůze konané dne 15. května 2014, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2013. Jelikož odpůrce tuto svoji zákonnou povinnost ve smyslu § 18 zákona o politických stranách nesplnil ani dodatečně, lze mít za to, že jeho činnost není v souladu s § 4 písm. a) zákona o politických stranách, podle něhož vznikají a vyvíjejí činnost nemohou strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu.

[2] Odpůrce se k návrhu vyjádřil podáním ze dne 19. 12. 2014. Uvedl, že je hnutím s malým počtem členů, činnost vyvíjí pouze na úrovni komunální politiky města Hlučín a v převážné míře jde o činnost dobrovolnickou; k zajištění svého administrativního chodu nezaměstnává žádné pracovníky a nevyplácí žádné odměny. Výdaje odpůrci vznikají pouze v souvislosti s kampaněmi

spojenými s komunálními volbami, což bylo v roce 2010 a 2014. Naproti tomu v roce 2012 a 2013 odpůrce nevyvíjel žádné aktivity, s nimiž by byl spojen tok finančních prostředků (příjmy, výdaje), proto měl odpůrce za to, že není povinen za tyto roky předkládat finanční zprávu o své činnosti. Odpůrce uvedl, že v současné době činí všechny potřebné kroky, aby byly vytýkané nedostatky odstraněny. Pozastavení jeho činnosti považuje odpůrce za nepřiměřené opatření, neboť nesplnění uvedené povinnosti nebylo snahou o zastření transparentnosti jeho finančních poměrů; v letech 2012 a 2013 žádnými finančními prostředky nedisponoval. Argumentoval i tím, že soud nemá v dané situaci povinnost (nýbrž „možnost“) rozhodnout o pozastavení činnosti odpůrce; při svém rozhodování by soud měl komplexně posoudit relevantní skutečnosti týkající se chodu odpůrce (povaha jeho činnosti, velikost členské základny ad.) i závažnost pochybení. Pozastavení činnosti hnutí by mělo být pouze krajním prostředkem.

[3] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podle výše zmíněného usnesení Poslanecké sněmovny č. 1661 odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2012, přičemž Poslanecká sněmovna požádala vládu o podání návrhu na pozastavení jeho činnosti. Z výše citovaného usnesení Poslanecké sněmovny č. 275 je zřejmé, že odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu ani za rok 2013. Rovněž v tomto případě Poslanecká sněmovna požádala vládu o podání návrhu na pozastavení jeho činnosti.

[4] Ze sdělení Ing. M. H., tajemnice Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny, ze dne 3. 2. 2015 čj. PS2015/1196 2015/KV/76 dále plyne, že odpůrce nepředložil Poslanecké sněmovně předmětné výroční finanční zprávy ani dodatečně, ač ve svém vyjádření ze dne 19. 12. 2014 tvrdil brzké napravení vytýkaných pochybení.

[5] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 téhož zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[6] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle § 96 s. ř. s. rozhoduje o návrhu na pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[7] Na základě uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise (konkrétně z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) bylo zjištěno, že odpůrce skutečně nesplnil zákonem uložené povinnosti, neboť opakovaně v zákonem stanoveném termínu vůbec nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, výroční finanční zprávy za roky 2012 a 2013, a neučinil tak ani později. Odpůrce tak nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, přičemž nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti strany nebo hnutí.

pokračování

[8] Ze smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá, a opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí. Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vycházel i z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/94 ze dne 18. října 1995 (N 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb.), podle kterého strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoli zákon jednorázově porušily, nýbrž toto porušování má charakter perpetuálního chování – viz znění § 4 zákona o politických stranách) nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí je v těchto případech vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění politické strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 2 zákona o politických stranách totiž mohou strany a hnutí při pozastavení činnosti činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku.

[9] Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany nebo hnutí pozastavena, podají orgány uvedené v § 15 zákona o politických stranách návrh na rozpuštění strany nebo hnutí. Podle § 14 odst. 3 téhož zákona, pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany nebo hnutí, považuje se činnost strany či hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (k tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007, sp. zn. Obn 1/2006, dostupné na www.nssoud.cz). Jinými slovy, ačkoliv Nejvyšší správní soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti odpůrce, odpůrci nic nebrání v tom, aby bezprostředně po dodatečném splnění zákonných povinností pokračoval v plném rozsahu ve své činnosti.

[10] Soud rozhodl ve věci bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s.

[11] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politické hnutí **je oprávněno** podat návrh podle čl. 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o pozastavení jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 odst. 1, 2 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 4. února 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu